

**SAARISTOLAIVURIKURSSIN TENTTISSÄ ESIMERKKINÄ USEIMMIN TOISTUNEISTA
SÄÄDÖSAINEISTON KYSYMYKSISTÄ EDELLISILTÄ VUOSILTA.**

Kysymyksiä

Kysymys: Mitä meriteiden säännöt määräävät tähystyksestä?

Vastaus: On aina pidettävä asianmukaista näkö- ja kuulotähystystä.
(Silmät ja kiikari-- tutka ei yksin riitä. Jos aluksessa on tutka, niin sitä on aina käytettävä.)

Kysymys: Voidaanko ruorimiehen lisäksi tuomita muita aluksessa olevia vesiliikennejuopumuksesta?

Vastaus: Kyllä, henkilö joka toimii aluksen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavissa tehtävissä esim. konepäällikkö, päällikkö, vahtivuorossa oleva kansipäällystö, näkö- tai kuulotähystäjä.

Kysymys: Kumpi, vastavirtaan vai myötävirtaan kulkeva on sisävesisääntöjen mukaan väistämisvelvollinen kahden moottoriveneen kohdatessa virtaavassa joessa?

Vastaus: Vastavirtaan kulkeva on väistämisvelvollinen.

Kysymys: Mitkä turvallisuusvarusteet on oltava vesiliikenneasetuksen mukaan yli 25 kW perämoottorilla varustetussa moottoriveneessä se ollessa liikkeellä?

Vastaus: -hyväksytty pelastusliivi. kelluntapukine tai pelastuspuku
-tyhjennyspumppu tai muu vastaava
-airo tai mela ja ankkuri köysineen
-asianmukaisesti tarkastettu käsiammutinstandardin EN 3 mukainen ja teholuokaltaan 8A68B (Huomatkaa; tarkastettava vuoden välein)

Kysymys: Olet purjehtimassa Saimaalla. Tuulen takia joudut luovimaan 4.2 metrin syväväylän tuntumassa virtaamattomassa vedessä. Perän puolelta lähestyy rahtilaiva puutavaralastissa. Kumpi on väistämisvelvollinen?

Vastaus: Purjevene on väistämisvelvollinen. Purjealus ei saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti itse vain ahtaassa kulkuväylässä.

Kysymys: Milloin alusta pidetään ohittavana aluksena?

Vastaus: Alus on ohittava sen lähestyessä toista alusta enemmän kuin 22,5 astetta ohitettavan aluksen poikkiviivan perän puolelta.

Kysymys: Mikä on kalastusasetuksen mukainen selvä merkki?

Vastaus: Kalastusasetuksen mukainen pyydyksen selvä merkki on vähintään 1,5 m vedenpinnasta nousevaan salkoon kiinnitetty lippu tai kaksi lippua. Lipun koon on oltava 30cmx30cm.

Kysymys: Mitkä alukset eivät saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti itse vain ahtaassa kulkuväylässä?

HÄMEENLINNAN NAVIGAATIOSEURA RY

Vastaus: Alle 20 m alus tai purjealus, kalastusalus tai kulkuväylää ylittävä alus ei saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti itse vain ahtaassa kulkuväylässä.

Kysymys: Mitä pysähdysmerkkejä viranomaisen voi käyttää pysäyttäessään aluksen?

Vastaus: Näkö-, kuulo- tai radioviestivälillä annettu kansainvälinen pysähtymismerkki (L kirjain) tai pysähtymismerkkilevy, jossa voi olla sana STOP tai viranomaista osoittava merkintä.

Kysymys: Milloin aluksen kulkuvalojen tulee olla sytytettynä?

Vastaus: Kulkuvaloja on käytettävä auringon laskusta auringon nousuun tai näkyvyyden ollessa rajoitettu.

Kysymys: Minkälainen perämööttörivene on rekisteröitävä?

Vastaukset: Mikä on rekisteröitävän moottoriveneen kuljettajan alaikäraja?
Perämööttörivene, jonka teho on vähintään 15 kW. (Valmistajan ilmoitus tehosta riittää) Alaikäraja on 15 vuotta.

Kysymys: Mikä on promilleraja vesiliikennejuopumuksessa? Voidaanko vesiliikennejuopumuksesta tuomita vaikka veren alkoholipitoisuus ei ylittäisikään lain sallimaa rajaa?

Vastaukset: 1 promille,
Kyllä,
- jos *kuljettaja tai muu, joka toimii aluksen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä*, on käyttänyt muuta huumausainetta kuin alkoholia tai huumausainetta ja alkoholia ja hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on olennaisesti huonontunut

Kysymys: Mainitse neljä seikkaa, jotka on otettava huomioon arvioitaessa aluksen turvallista nopeutta.

Vastaus: -vallitseva näkyvyys
-liikenteen tiheys
-aluksen ohjailukyky
-taustavalaistuksen esiintyminen
-vallitseva tuuli
-merenkäynti ja virta
-merenkulullisten vaarojen läheisyys
-aluksen syväys suhteessa kulkuveden syvyyteen

Kysymys: Milloin alus on kulussa?

Vastaus: Alus on kulussa silloin kun se ei ole ankkuroituna, maihin kiinnitettynä tai karilla.

Kysymys: Miten yhteen törmäämisen vaara voidaan todeta silloin kun alusten kurssit leikkaavat?

Vastaus: Yhteen törmäämisen vaara on olemassa, jos suuntima lähestyvään alukseen ei muutu.

Kysymys: Mitä meriteiden säännöt säätävät aluksen toimenpiteistä, joka ei ole väistämisvelvollinen?

HÄMEENLINNAN NAVIGAATIOSEURA RY

Vastaus: Aluksen on pidettävä suuntansa ja nopeutensa. Sillä on kuitenkin ensin oikeus ja sitten velvollisuus väistää toista alusta, mikäli tämä ei ryhdy sääntöjen määräämiin toimenpiteisiin.

Kysymys: Kuljettaessasi 9-metristä moottorivenettä huomaat olevasi törmäyskurssilla vasemmalta lähestyvän purjein kulkevan purjeveneeseen kanssa. Purjeveneeseen keulassa näet kärki alaspäin olevan mustan kartion. Kumpi on meriteiden sääntöjen mukaan väistämisvelvollinen?

Vastaus: Purjealus. Merkkikuvion mukaan se on konealus ja vasemmalta tulevana väistämisvelvollinen.

Kysymys: Mitä tarkoitetaan lyhenteellä VTS?

Vastaus: VTS on alusliikenteen ohjaus- ja tukipalvelujärjestelmä.

Oikein vai väärin väittämiä

Väite: Suoja-alueella saa vapaasti harjoittaa laitesukellusta.

Vastaus: Väärin. Laitesukellus on luvanvaraista suoja-alueella.

Väite: Suoja-alueella saa vapaa-ajan veneellä ankkuroida virallisten ankkuripaikkojen ulkopuolella.

Vastaus: Oikein. Vapaa-ajan veneellä saa ankkuroida suoja-alueella muuallakin kuin virallisilla ankkuripaikoilla.

Väite: Suoja-alueella saa liikkua vapaasti 50 metrin etäisyydellä puolustusvoimien käytössä olevasta saaresta.

Vastaus: Periaatteessa väärin, mutta sisältää useita tulkinnanvaraisuuksia. Suoja-alueella on kiellettyä liikkua 100 metriä lähempänä puolustusvoimien käytössä olevaa maa-aluetta, jos maihinnousu sille on kiellettyä (osoitettu keltaisin kyltein). Poikkeuksen muodostavat yleiseen merikarttaan merkityn väylän alue ja yksityinen vesialue.

Väite: Myötävirtaan kulkeva alus väistää vastavirtaan kulkevaa alusta ahtaassa kulkuväylässä.

Vastaus: Väärin vastavirtaan kulkeva alus väistää myötävirtaan kulkevaa alusta ahtaassa kulkuväylässä.

Väite: Kulussa olevalla purjealuksella on valkoinen mastovalo sytytettyinä yöllä.

Vastaus: Väärin. Valkoinen mastovalo tarkoittaa, että purjealus käyttää konevoimaa. Pelkästään purjeilla kulkevan aluksella ei ole valkoista mastovaloa.

Väite: 16 vuotta täyttänyt kuljettaa rekisteröityä moottorivenettä.

Vastaus: Oikein. Vähintään 15 -vuotias saa kuljettaa rekisteröityä moottorivenettä.

Väite: Ahtaassa kulkuväylässä kulkeva alus käyttää väylän oikeata reunaa.

HÄMEENLINNAN NAVIGAATIOSEURA RY

Vastaus: Oikein, ahtaassa kulkuväylässä alus käyttää väylän oikeata reunaa.

Väite: Moottorialus väistää ohittavaa purjealusta.

Vastaus: Väärin. Ohittava alus väistää ohitettavaa alusta.

Väite: Merenkulkuviranomainen on johtaja meripelastusviranomainen.

Vastaus: Väärin. Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen.

Väite: Vetouistelua suorittaja alus on meriteiden sääntöjen tarkoittama kalastusta harjoittava alus.

Vastaus: Väärin. Meriteiden sääntö 3 d-kohta.

Väite: Laki vesikulkuneuvorekisteristä ei koske lainkaan perämoottoreita.

Vastaus: Väärin. Rekisteröintipakko koskee perämoottoriveneitä, joiden konetehto on vähintään 15 kW. (Konetehon tulee olla alle 15 kW. Esim. 14,7 kW. Valmistajan ilmoitus konetehosta riittää)

Väite: Voimassa oleva rikoslain mukaan vesiliikennejuopumuksesta voidaan tuomita henkilö, jonka veren alkoholipitoisuus on alle laissa mainitun 1 promillen.

Vastaus: Oikein. Tuomio voidaan antaa huonontuneen suorituskyvyn perustella vaikka veren alkoholipitoisuus on alle 1,0 promillea.

Väite: Veteen joutunut polttoaine poistetaan tiputtamalla pesuainetta veteen polttoaineläikän päälle.

Vastaus: Väärin. Pesuaine hidastaa polttoaineen hajoamista.

Väite: 20 kW:n moottorilla varustettu 4 m vene on rekisteröitävä.

Vastaus: Kyllä. Vesikulkuneuvo, jonka moottorin teho valmistajan ilmoituksen mukaan on vähintään 15 kW, on rekisteröitävä.

Väite: Suoja-alueääräykset koskevat ainoastaan ulkomaalaisia.

Vastaus: Väärin. Suoja-alueääräykset koskevat kaikkia kansallisuudesta riippumatta.

Kysymys: Mitä tarkoitetaan sisäisillä kulkuvesillä?

Vastaus: Sisäisillä kulkuvesillä tarkoitetaan järviä, jokia, kanavia sekä merialuetta, jonka ulkorajan muodostaa se viiva, jonka jokainen piste on 2 mpk etäisyydellä lähimmästä sisäisiä aluevesiä rajaavasta perusviivan pisteestä.

Kysymys: Mitä säädetään meriteiden säännöissä purjealusten toiminnasta reittijakojärjestelmässä?

Vastaus: Purjealuksen on liikkuessaan reittijakojärjestelmällä noudatettava kaikkia aluksia koskevia yleisiä sääntöjä järjestelmälle tulosta, ylittämisestä ja poistumisesta. Erityisesti purjealus ei saa estää kaistaa käyttävän konealuksen kulkua.

Kysymys: Alus, joka on lähdössä laiturista, antaa kolme lyhyttä äänimerkkiä. Mitä se tarkoittaa?

Vastaus: Käytän potkurivoimaa taaksepäin.

HÄMEENLINNAN NAVIGAATIOSEURA RY

Väite: Purjealuksen on väistettävä kalastus harjoittavaa alusta.

Vastaus: Oikein. Purjealuksen on väistettävä kalastusta harjoittavaa alusta?

Väite: Käsiammuttimen tarkastus on tehtävä kahden vuoden välein.

Vastaus: Väärin. Käsiammuttimen tarkastus on tehtävä vuosittain.

Väite: Sillan alistuskorkeuden määräytymisessä ei huomioida aallokon vaikutusta.

Vastaus: Väärin. Aaltoilun ja alusten keinumisen johdosta lasketaan tarvittava turvallisuusvara, joka vaihtelee 0,2 – 1,0 m.

Väite: Mercator projektiossa loksodromi on suora.

Vastaus: Oikein. Mercator projektiossa loksodromi on suora.

Kysymys: Miten meriteiden sääntöjen mukaan voidaan todeta, että yhteen törmäämisen vaara on olemassa?

Vastaus: Yhteentörmäyksen vaara on olemassa, jos kompassisuuntima lähestyvään alukseen ei huomattavasti muutu. Yhteen törmäämisen vaara voi muissakin tapauksissa vaikka suuntima huomattavasti muuttuisi, varsinkin lähestyttäessä hyvin suurta alusta tai hinausta tai lähestyttäessä alusta hyvin läheltä.

Kysymys: Miten todetaan yöllä, että toinen alus on tulossa vastakkaiselta suunnalta?

Vastaus: Lähestyvän aluksen sivuvalot vihreä ja punainen näkyvät yhtäaikaan.

Kysymys: Mikä on tähystyksen tärkein tavoite?

Vastaus: Yhteen törmäämisen ehkäiseminen.

Kysymys: Luettele kansainvälisistä hätämerkeistä vähintään neljä kappaletta.

Vastaus:

- ammuttu/t punainen raketti/t tai pommit, jotka sinkoavat punaisia tähtiä
- ...__ __ __ ... (SOS) Morsen järjestelmän mukaan
- radiopuhelimella annettu viesti MAYDAY
- hätämerkki NC kansainvälisen viestityskirjan mukaan
- tykinlaukaus tai muu pamahdusmerkki annettu 1min väliajoin
- keskeytymätön ääni jollakin sumumerkinantolaitteella
- savumerkki, joka kehittää oranssin väristä savua
- tulen liekit aluksessa
- laskuvarjoraketti tai käsisoitu, joka näyttää punaista valoa
- sivuille ojennettujen käsivarsien verkkainen ja jatkuva nostaminen ja laskeminen
- selektiivikutsulla (DSC) annettu hälytys
- alukselta maihin välitetty hälytys Inmarsatin tai muun satelliittipalveluja tarjoavan kautta tullut hälytys hätäpaikkaa ilmaisevan poijun radiomerkit

Väite: Moottorialus väistää vasemmalta tulevaa purjealusta.

Vastaus: Väärin. Moottorialus väistää aina purjealusta.

Kysymys: Mitä tarkoittaa Meriteiden sääntöjen mukaan ”Kulussa oleva alus”?

HÄMEENLINNAN NAVIGAATIOSEURA RY

Vastaus: Alus on kulussa kun se ei ole ankkuroituna. maihin kiinnitettynä tai karilla.

Kysymys: Minkälaisen äänimerkin kulussa oleva purjealus antaa Meriteiden sääntöjen mukaan näkyvyyden ollessa rajoitettu?

Vastaus: Purjealuksen on annettava enintään 2 minuutin väliajoin kolme peräkkäistä ääntä, yksi pitkä ja kaksi lyhyttä.

Kysymys: Millainen äänimerkki on kulussa olevan konealuksen annettava, kun näkyvyys on rajoitettu?

Vastaus: Yksi pitkä äänimerkki kahden minuutin väliajoin.

Kysymys: Mainitse kaksi huomioon otettavaa tekijää arvioitaessa turvallista nopeutta.

Vastaus: Turvallista nopeutta arvioitaessa on seuraavat tekijät otettava huomioon:
Kaikkien alusten vallitseva näkyvyys
liikenteen tiheys
aluksen ohjailukyky
taustavalaistuksen esiintyminen pimeänä aikana
vallitseva tuuli, merenkäynti ja virta sekä merenkulullisten vaarojen läheisyys
aluksen syväys suhteessa käytettävissä olevan kulkuveden syvyyteen

Kysymys: Mitä Meriteiden säännöissä säädetään täyhystyksestä?

Vastaus: Jokaisessa aluksen on aina pidettävä asianmukainen näkö- ja kuulotähyystys sekä pyrittävä kaikin vallitsevissa olosuhteissa käytettävissä olevin keinoin tilanteen ja yhteen törmäämisvaaran perinpohjaiseen arviointiin.

Kysymys: Mitä Meriteiden säännöt säätävät ankkuroinnista ahtaassa kulkuväylässä?

Vastaus: Jokaisen aluksen on, milloin olosuhteet sen sallivat, vältettävä ankkurointia ahtaassa kulkuväylässä.

Kysymys: Kaksi konealusta kohtaa väylässä, jossa ohjaukseen vaikuttaa virta. Kumpi sisävesisääntöjen mukaan on väistämisvelvollinen?

Vastaus: Vastavirtaan kulkeva alus.

Väite: Ajelehtiva alus ei ole Meriteidensääntöjen mukaan kulussa.

Vastaus: Väärin. Alus ei ole kulussa, jos se on ankkurissa, kiinnitettynä maihin tai karilla.

Väite: Suomalaisen merikartan otsikkotiedoissa ilmoitettu mittakaava pätee koko merikartan alueella.

Vastaus: Väärin. Mercator-kartassa ilmoitetaan keskiparalleelin mittakaava.

Kysymys: Selosta Viiran majakan karttamerkintä FI(2)W10s38m17M.

Vastaus: Valkoinen kaksoisvilkku kymmenen sekunnin jaksoissa. Valo on 38 m merenpinnan yläpuolella. Valon nimellinen kantomatka 17 mpk.

HÄMEENLINNAN NAVIGAATIOSEURA RY

Kysymys: Kaksi purjealusta, joilla on tuuli eri puolilla, lähestyy toisiaan niin, että yhteen törmäämisen vaara on olemassa. Kumpi on väistämisvelvollinen?

Vastaus: Se, jolla tuuli on vasemmalla puolen.

Kysymys: Mistä yöllä tiedetään, että 9 m pitkä purjevene, jolla on purjeet nostettuna, kulkee konevoimalla?

Vastaus: Aluksen mastovallo on sytytettyä.

Tähän on kerätty useimmin kysytyjä asioita kurssiin kuuluvan lakiosuuden suppealta alueelta.

Seuran sivulla olevan linkin takaa löytyy oppikirjan sivulta 164 alkavan ja sivulle 179 päättyvät 9.6 TEHTÄVIÄ, joista osa vastauksineen. Tehtävien kertauksesta saa tentin läpäisemiseksi säädösten osalta riittävän hyvän tason käytännön veneilyyn.